

DEMÀ
Josep Ramoneda

Salvador Cardús

La confiança fa la força

Molts catalans ens hem començat a despertar de matinada amb símptomes d'ansietat, amb una lleu pressió al pit. Al vespre, n'hi ha que se'n van a dormir sense voler veure les notícies, o que les miren de reüll. La pregunta que ens havíem fet els darrers mesos –“Ens en sortirem, oi?”–, a mesura que s'acosta el 9-N, s'ha convertit en un intranquil “Oí que no ens farem enrere?” Segur que no és per manca de confiança en el lideratge del procés, perquè mai havia escoltat tants no votants de CiU enamorats de la figura del president Artur Mas i tranquils amb Junqueras, Herrera i Camats o Fernàndez i Arrufat. No: és per les males puges que gasten a l'altra banda, un Estat que no està acostumat a una Catalunya que li planta cara. Sigui com sigui, i mentre esperem amb frisança el desenllaç, crec que poden ser útils les següents consideracions.

EN PRIMER LLOC, cal tenir clar que ara és l'hora de la política en el sentit més estricte: és a les institucions democràtiques, Govern i Parlament, i als partits a qui correspon la iniciativa. La ciutadania ha tingut –i seguirà tenint en el futur– un gran paper. Però ara és el moment de les decisions polítiques. I no ens ha de fer cap por que hi hagi diferències entre partits: al contrari, és una fortalesa del procés i no pas una debilitat. No ens queixem, doncs, del partidisme, si per això entenem el debat entre sensibilitats diferents. Cal que sigui així, que per això vam votar coses diferents. La ciutadania ha d'estar vigilant, però no és el moment d'amenaçar amb ultimàtums que poguessin posar en risc la unitat dels partits favorables a la consulta. La societat civil fa bé d'ocupar-se, a través de la campanya *Ara és l'hora*, d'informar els indiferents i convidar els indecisos, això sí, sense crear sensació de saturació. Ara és el temps de la confiança en els que tenen la responsabilitat d'assegurar que el 9-N serà útil per a una causa que no podem malmetre.

EN SEGON LLOC, cal evitar la contaminació de les interpretacions més apocalíptiques que arriben d'Espanya, però també d'aquí mateix. No ens podem empassar els falsos rumors que volen desacreditar els líders polítics i socials del procés i cal esquivar els termes que anuncien escenaris de fracàs. No: aquí ningú no ha enredat els catalans –com diuen– perquè el propòsit de fer la consulta és ferm i, si per alguna raó no es pogués celebrar, no seria pas per culpa dels que s'hi van comprometre sinó dels que la volen rebentar. I no: aquí ningú patirà cap gran frustració, perquè tothom és conscient de les dificultats d'exercir la sobirania davant dels apa-

CRISTINA CALDERER

.....
Ningú patirà cap gran frustració perquè coneixem les dificultats d'exercir la sobirania davant l'estat espanyol

rells d'un Estat que justaja d'esperit democràtic. De manera que darrere d'una gran esperança –ara situada en el 9-N– sabem que després n'hi haurà una altra de més gran, i així fins a arribar al final de tot. Els catalans som un poble raonablement madur, que vol votar, però que sap que després de fer-ho encara haurà d'aconseguir fer realitat la voluntat que hagi expressat majoritàriament.

I AIXÒ EM PORTA al punt final on volia arribar: el camí cap a la independència no s'acaba aquesta tardor. Passa, primer, per votar, sí. Però això només és una fita més en el camí. Llavors, si els catalans volem la independència, arribarà el temps de fer una declaració solemne. I després d'una negociació amb Espanya i el món, vindrà l'hora de proclamar-la i de posar-nos a elaborar una Constitució que caldrà sotmetre a referèndum... Així doncs, podem anar a dormir amb la seguretat que això no té marxa enrere. I, sobretot, llevem-nos sabent que s'acosten uns anys apassionants per construir el nou país que tant havíem somniat. El 9-N no és l'horitzó: és el mirador des d'on el podrem albirar amb tota nitidesa.